

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog
DYDDIAD	07 Mawrth 2018
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheolaethol yr Harbwr
AWDUR	Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig

1. Cod Diogelwch Porthladdoedd

- 1.1 Mae'r Cod Diogelwch yn 'ddogfen fyw' ac sydd yn cael ei adolygu yn rheolaidd gan staff harbyrau y Gwasanaeth. Mae yn anorfod fod y Gwasanaeth yn derbyn sylwadau a barn Aelodau o'r Pwyllgorau Ymgynghorol ar addasrwydd y Cod Diogelwch a hefyd i dderbyn sylwadau yn rheolaidd ar ei chynnwys fel gallai'r Cod Diogelwch gael ei adolygu fel bod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, safon cymhorthion mordwyo, addasrwydd yr is ddeddfau, materion diogelwch a gwaith cyffredinol dydd i ddydd yn Harbwr Porthmadog.
- 1.2 Rhwng y 19eg ac yr 21ain Medi 2017 fe gynhaliwyd arolygiad trylwyr gan archwilwyr Asiantaeth Gwylwyr y Glannau a hyn yn adolygiad o drefniadau a sustemau diogelwch presennol harbyrau bwrdeistrefol Gwynedd er sicrhau cydymffurfiaeth a'r Cod Diogelwch Porthladdoedd.
- 1.3 Yn dilyn adolygiad gan Asiantaeth Gwylwyr y Glannau a gynhaliwyd ym mis Medi 2017 mae'r Gwasanaeth wedi derbyn adroddiad yn dilyn yr archwiliad gan yr arbenigwr allanol. Mae copi o'r adroddiad yn atodol ac fe fydd y Gwasanaeth yn gweithredu ar argymhellion yr archwilwyr yn ystod y misoedd nesaf. Croesawir sylwadau'r Pwyllgor ar gynnwys yr adroddiad.
- 1.4 Fel ac yr adroddwyd i'r Pwyllgor Ymgynghorol yn yr Hydref barn gychwynnol yr archwilwyr oedd bod y Cyngor yn cyd-fynd gyda'r gofynion yn gyffredinol ond bod angen addasu rhai elfennau sydd yn gysylltiedig â chofnodi dyletswyddau a nodi pwy yw Daliwr Dyletswydd a'r Person Dynodedig.
- 1.5 Yn ystod yr ymweliad fe fu i'r archwilwyr ymweld ag harbyrau Aberdyfi, Porthmadog (canolfan y gwaith archwilio) a Phwllheli. Ni fu iddynt ymweld ag Abermaw oherwydd cyfyngiadau mewn amser.
- 1.6 Pwysleisir na gyflwynwyd unrhyw rybudd o welliant yn ymwneud a materion diogelwch difrifol, safon neu ddiffygion yn yr harbyrau. Nodwyd gan yr archwilwyr fod cyfle i wella ar daclusrwydd oddi amgylch cei harbwr Aberdyfi gan fod yna nwyddau a rhaffau wedi eu cadw ar y cei mewn ffordd a allasai achosi risg. Mae yn anorfod fod y materion hyn wedi eu gweithredu arnynt gan staff y Gwasanaeth yn ystod misoedd y gaeaf. Cyflwynwyd sylwadau ynglŷn â diffyg lled y sianel fordwyo yn harbwr Pwllheli. Ni chyflwynwyd sylw am faterion diogelwch yn harbwr Porthmadog.
- 1.7 Er bod y Cod Diogelwch Porthladdoedd yn cael ei adolygu yn rheolaidd gan y gwasanaeth mae yn anorfod atgoffa Aelodau o'r Pwyllgorau Ymgynghorol o'r ddyletswydd arnynt i gyflwyno sylwadau ar addasrwydd y Cod Diogelwch ac i dderbyn sylwadau ar drefniadau gwaith yr harbyrau fel gallai'r Cod Diogelwch gael ei adolygu er sicrhau bod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, priodoldeb lleol
- 1.8 Fe fydd archwilwyr Asiantaeth Gwylwyr y Glannau yn ail ymweld â'r Cyngor yn ystod yr Hydref nesaf. Y bwriad yw bod dilyniant i'r adolygiad yn cael ei gynnal ar ddyddiad ble

cynhelir cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog ble gwahoddir aelodau o holl Bwyllgorau Ymgynghorol Harbyrau Gwynedd i'r cyfarfod er derbyn cyflwyniad gan yr archwilwyr ar faterion sydd yn gysylltiedig â'r Cod Diogelwch Porthladdoedd. Fe fydd hyn hefyd yn gyfle i Aelodau o'r Pwyllgorau Ymgynghorol i holi'r arbenigwyr ar faterion yn ymwneud a'r Cod Diogelwch Porthladdoedd ac i'r Archwilwyr gadarnhau cyfrifoldebau am gynnwys a gweithrediad y Cod Diogelwch.

2. Materion Gweithredol

- 2.1.1 Rhagwelir bydd archwiliad manwl yn cael ei gynnal ar gymhorthion mordwyo Abermaw gan archwilwyr Awdurdod Goleudai Tŷ'r Drindod ar y 14eg Awst 2018.
- 2.1.2 Yn y man mae 3 Rybudd i Forwyr mewn grym yn harbwr Porthmadog.
- 2.1.3 52°52.543' N 004°09.620' W Nid yw Cymhorthydd Mordwyo Port - Rhif 2 QFI R ar ei safle priodol.
- 2.1.4 52°54.021'N 004°09.137'W Nid yw Cymhorthydd Mordwyo Starboard- Rhif 9 FI G 4 (15s) ar ei safle priodol.
- 2.1.5 52°52.746'N 004° 09.211'W Nid yw Cymhorthydd Mordwyo Port – Rhif 4 FI R (2s) ar ei safle priodol
- 2.1.6 Mae cwch Y Dwyfor yn cael ei chynnal a chadw er sicrhau fod y cwch yn cydymffurfio gyda'r Cod sydd yn berthnasol i gychod gwaith. Bydd y Cymhorthyddion Mordwyo yn cael eu hail leoli unwaith bydd gwaith cwch Y Dwyfor wedi ei gwblhau.
- 2.1.7 Mae rhaglen waith cynnal a chadw'r Cymhorthion Mordwyo'r Harbwr wedi ei gwblhau a hyn yn unol â chytundeb, cyfarwyddwyd ac arweiniad y Pwyllgor Ymgynghorol. Fe fydd diweddariad o'r sefyllfa gyfredol yn cael ei gyflwyno i'r Aelodau gan yr Uwch Swyddog Harbyrau yn y cyfarfod.
- 2.1.8 Mae sianel fordwyo Harbwr Porthmadog wedi newid yn sylweddol dros fisoedd y gaeaf. Mae'r Gwasanaeth yn archwilio'r sianel yn rheolaidd ar lanw isel er ceisio sicrhau fod y cymhorthion mordwyo yn y lleoliad fwyaf addas. Oherwydd y newid cyson yn y sianel mae sicrhau fod y cymhorthion yn eu safle cywir yn heriol dros ben.

2.2 Cynnal a chadw

- 2.2.1 Bydd yr Uwch Swyddog Harbyrau yn cyflwyno rhaglen waith cynnal a chadw a fu wedi ei weithredu arno yn Harbwr Porthmadog yn ystod y cyfnod Hydref - Rhagfyr 2017 ac yn cyflwyno manylion o'r gwaith sydd wedi ei gwblhau yn y cyfnod Ionawr - Chwefror 2018. Gofynnir am adborth aelodau'r Pwyllgor am unrhyw waith ychwanegol bydd angen ei ystyried a'i gynnwys ar y rhaglen waith.
- 2.2.2 Mae gwreiddiau coed yn achosi pryder a pherygl yn ardal yr harbwr. Mae staff yr harbwr wedi derbyn cyfarwyddyd i sicrhau fod y risg a achoswyd i gerddwyr oherwydd natur ansefydlog y slabiau cerdded yn cael ei leihau heb oedi.

2.2.3 Mae holl angorfeydd yn yr harbwr wedi eu harchwilio gan gwmni Deifio. Mae wedi ei adnabod bod angen adnewyddu 35 angorfa. Mae amcan bris am gadwyni a siacyls wedi ei dderbyn ac yr amcan bris mwyaf cystadleuol yw £5,100. Rhagwelir bydd gwaith gosod yr angorfeydd newydd oddeutu £3,000

2.3 **Materion Staff**

2.3.1 Daeth cyfnod cyflogaeth Cymhorthydd Harbwr Porthmadog (tymhorol) i ben yn swyddogol ar y 30ain Medi 2017. Er sicrhau cymorth gyda gwaith yr harbwr dros fisoedd y gaeaf fe fu i'r cytundeb gael ei ymestyn hyd at y 31 Rhagfyr 2017 pan death y cytundeb i ben.

2.3.2 Ar ddechrau mis Ionawr 2018 derbyniwyd cais gan Ymddiriedolaeth Harbwr Caernarfon yn ceisio hawl i drafod cytundeb gwaith dros dro gyda'r Ymddiriedolaeth Harbwr. Cytunwyd i'r cais ac mae'r Swyddog bellach yn gyflogedig gan yr Ymddiriedolaeth Harbwr. Mae manteision i'r Harbwr gan fydd hyn yn ehangu profiad y Swyddog drwy weithio mewn harbwr amgen ac rydym yn hyderus bydd y profiad hwn yn cyfrannu at ei ddealltwriaeth a phrofiad o weithio mewn harbyrau eraill yng Ngwynedd.

2.3.3 Pleser hefyd yw adrodd bod y cyn Cymhorthydd Harbwr Abermaw (tymhorol) bellach wedi derbyn swydd gydag Asiantaeth Gwylwyr y Glannau yng Nghaergybi. Roedd ei brofiad o weithio gyda thîm harbyrau Gwynedd wedi ehangu ar ei brofiad ac wedi rhoi sylfaen gryf iddo yn ei gais am y swydd. Dymunwn yn dda i'r ddau ohonynt.

2.3.4 Fel rhan o'r tîm ehangach mae cymhorthydd harbwr tymhorol (Aberdyfi) yn parhau gyda chytundeb gwaith ac yn rhan o'r tîm ehangach oddi fewn y Gwasanaeth Morwrol a Pharciau Gwledig ac yn cefnogi a galluogi'r Gwasanaeth er ymateb i ddigwyddiadau a chwblhau rhaglen waith cynnal a chadw harbyrau yn ardal Aberdyfi ac Abermaw.

2.3.5 Rhagwelir bydd y swyddi tymhorol yn dychwelyd ar sail llawn amser yn harbyrau Porthmadog, Abermaw ac Aberdyfi ar y 1af Ebrill 2018 ac yn ymestyn hyd at 30 Medi 2018. Yn y man 7 aelod staff llawn amser sydd yn y Gwasanaeth Morwrol ac 1 rhan amser (gweinyddol) gydag 9 aelod staff yn yr Hafan.

2.4 **Materion Eraill**

2.4.1 **Arwyddion Diogelwch.** Mae'r Gwasanaeth, a hyn ar y cyd gyda Sefydliad y Bad Achub wedi cwblhau adolygiad manwl o'r holl arwyddion diogelwch oddi amgylch ardal yr Harbwr ger traeth Morfa Bychan. Mewn ymateb i'r archwiliad ac mewn ymgynghoriad gyda Mudiad y Bad Achub mae'r Gwasanaeth yn bwriadu archebu arwyddion newydd a fydd yn cael eu gosod ar sawl safle oddi amgylch ardal yr harbwr sydd yn ffinio a Thraeth Y Graig Ddu.

2.4.2 Fe fydd prif arwyddion yn cael ei gosod ar y Brif Fynedfa a mynedfa Ffordd Gwydryn gydag arwyddion llai yn cael eu gosod ger y Graig Ddu (llwybr arfordir,) mynedfa 'Greenacres' ac ardal Cwt Powdr.

2.4.3 Rhagwelir bydd cyfanswm cost yr arwyddion yn £4,000 gyda chost dylunio a rhag paratoi, sef paratoi templedi, yn £500 (eithrio TAW.) Fe fydd yr arwyddion yn cael eu danfon i'r harbwr erbyn canol mis Mehefin 2018 ac fe fawr obeithir bydd y prif arwyddion diogelwch ar eu safle priodol cyn cyfnod prif wyliau ysgolion. Oherwydd natur traeth Y Greig Ddu rhagwelir bydd angen tynnu'r arwyddion oddi ar y safle yn ystod misoedd y gaeaf er lleihau

difrod a achoswyd i'r arwyddion gan y tywydd garw. Ariannwyd y gwariant drwy gynllun TAIS, sef cronfa Twristiaeth Llywodraeth Cymru.

3. Materion Ariannol

- 3.1 Mae crynodeb o gyllideb yr Harbwr yn adrodd ar y sefyllfa ariannol gyfredol yn atodol. Bydd y sefyllfa ariannol hyd at ddiwedd Chwefror 2018 yn cael ei ddsbarthu yn y cyfarfod.
- 3.2 **Ffioedd a Thaliadau 2018/19.** Mae taenlen ffioedd arfaethedig 2018 Harbwr Porthmadog eisoes wedi ei gyflwyno i'r Pwyllgor Harbwr gan ofyn am sylwadau. Er yr adroddwyd y rhagwelwyd byddai chwyddiant Harbyrau ar gyfer 2018/19 yn 1.85% mae'r canran chwyddiant wedi ei adolygu yn dilyn nifer o ffactorau sydd yn cael effaith ar chwyddiant. Cadarnheir bydd y raddfa chwyddiant ar gyfer harbwr Porthmadog yn 2018/19 yn cynyddu i 2.19% gyda chwyddiant cyfartaledd harbyrau Gwynedd yn 2.9%. Golygai bydd targed incwm yr harbwr yn cynyddu at £79,180 yn 2018/19.
- 3.3 Gan fod y gwasanaeth eisoes wedi cyfathrebu gyda chwsmeriaid yr harbwr y bwriad yw awgrymu bod y ffioedd a thaliadau yn parhau i gynyddu 2% ar gyfartaledd yn y flwyddyn ariannol 2018/19. Gan fydd diffyg bosibl yn yr incwm fe fydd angen sicrhau fod y Gwasanaeth yn adnabod cyfleoedd incwm angen ac yn lleihau gwariant bosibl yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf.
- 3.4 Yn 2017 roedd yn ofyn ar y Cyngor i ychwanegu ffi am bob angorfa, a hyn ym mhob Harbwr sydd dan reolaeth a chyfrifoldeb y Cyngor. Mae'r ffi wedi ei ychwanegu gan Stad Y Goron sydd yn hawlio £25.00 gan bob unigolyn sydd ag angorfa yn yr harbwr. Mae gofyn fod y Cyngor, fel yr Awdurdod Harbwr, yn codi ac yn casglu'r ffi hwn ar ran Asiant Y Goron. Ni does TAW ynghlwm a'r ffi ychwanegol. Mae'r ffi ychwanegol hefyd yn daladwy am angorfeydd ymwelwyr ac fe fydd gofyn fod y taliad hwn yn cael ei ariannu drwy gyllideb yr Harbwr.
- 3.5 Gan na fod cytundeb gydag Asiant Y Goron wedi ei gadarnhau nid oedd y ffi yn daladwy yn 2017/18. Rhagwelir bydd prydles newydd yn cael ei chadarnhau gan Asiant Y Goron yn ystod 2018 ac felly fe fydd y ffi ychwanegol yn daladwy gan holl ddalwyr angorfeydd.